

VYSTRÍZEK Z ČASOPISU

Lidová demokracie, Praha

31. V. 1976

67 v. m. d. i. a. l.

LIDOVÁ DEMOKRACIE

Pražské jaro do závěrečného týdne

Velkolepý hymnus Foerstrův a Mozartův ve Svatovítské katedrále

Dny pražského mezinárodního hudebního festivalu spějí už k závěru. Zájem o Pražské jaro však stále neochabuje a nadšené obecenstvo naplňuje denně všechny sály i jiné koncertní prostory, kde hostují výjimeční umělci. Rekord v návštěvnosti zaznamenal letos opět tradiční koncert ve Svatovítské katedrále. V Domě umělců se představil Státní komorní orchestr z Pardubic s bulharským houslistou, na nedělním varhanním matně vystoupil V. Rabas s trompetistou M. Kejmarem, v Jizdárně Pražského hradu Sukovo kvarteto. Včera večer zahráli festivalovému publiku brněňští janáčkovci a ve Smetanově síni nadchl publikum vynikající klavírní mistr Claudio Arrau.

Stále stejný, jako bychom ho viděli ještě včera a ne už před devíti léty, vstoupil na pódium Smetanových síní jeden z největších současných klavíristů Claudia Arrau, který na protest proti politickým poměrům v Chile z této své vlasti emigroval. Jak také jinak, jestliže se ztotožňuje s ušlechtilostí Brahmsovy hudby v takové míře, jak tomu bylo ve velkém adagiu Koncertu d-moll. Jeho podnětný interpretační impuls dirigent Serge Baudo plně přijal. Podobně spřízněné tlumočení ovšem vyžaduje i absolutního souznění v nástupu každého orchestrálního hlasu a dokonaly, nikoli žalostný stav dráhého sólového nástroje. Pokud se posluchač nad to vše povznese a šel s duchem díla tak, jak je cítili oba vedoucí interpreti, bylo to zejména díky vzácné uzrálému umění a stále obdivuhodné tvořivosti sedmdesátníka Arraua, který dal věci vyšší posvěcení a dimenzi. Výborný francouzský dirigent, dávno už uznávaný i u nás (např. jeho Johanka z Arku!) demonstroval na tomto večeru s Českou filharmonií také své pochopení Prokofjevovy 5. symfonie a prezentoval Pélleasa a Méliandou G. Faurého, který první a před Debussym vyjádřil ve své scénické hudbě ducha stejnojmenné hry Maeterlinckovy a našel jasný a noblesní tón pro její literární symbolismus. (vbr)

PRÁVE V DEN 25. výročí, kdy 92letý J. B. Foerster vydechl slova „Konec písně“ a splynul s historii české hudby, zazněla v chrámu sv. Víta jeho kantáta Máj na Máchův III. zpěv. Pod klenbou katedrály, jež v životě a díle Mistra a jeho otce tolik znamenala, s měkkou velebnou tekl proud podivuhodně prosté hudby, pozvedaje se z lyrické něhy k hymnickému vyznání lásky k rodné zemi. Byl to povznášející vstup festivalového koncertu před nejméně 5000 posluchači. Mozartovo Requiem připomnělo potom nejtragičtějším a zároveň nejharmoničtějším, bez ohledu na torzo filozoficky nejcelistvějším projevem letošního 185. výročí skladatelova úmrtí. Koncert, v němž vážně soustředěná interpretace Pražského filharmonického sboru [vzorně připraveného prof. Veselkou], Pražských symfoniků a šťastně volených sólistů (V. Zítka a J. Čápa ve Foerstrově a M. Hajóssyová, L. Márové, Z. Švehly a K. Bermána v Mozartovi) podmiňovala kvalitu zážitku, byl především uměleckým činem dtri-

gentovým. V Smetáček tu poprvé zvedl taktovku před „svými“ posluchači, kteří ho milují i obdivují, jako národní umělec a vložil do prožití a výstavy obou děl celou svou mezinárodně proslulou zkušenost tlumočnicka velkých vokálních skladeb. Je jedinečné, jak dokáže tomuto žánrovému typu s vyhraněným estetickým kánonem zvláštních požadavků podřídit všechny vyjadřovací prostředky a přitom propracovává a modeluje detail právě tak jako velkou plochu; jak cítí vokálně v práci se zpěváky a témbrově v práci s orchestrem a jak oba proudy spájí v homogenní zvukový proud. Obrovskou prostorou chrámu byl arcíř jako vždy značně pohlcován, ale Smetáček přesto dokázal rozvinout dynamickou a barevnou škálu (kouzelná pianissima!) do značné šíře. (še)

SLOVENSKÉ KVARTETO hraje v sestavě Aladár Mózi, Alois Nemeč, Milan Telecký a František Tannenberger už od roku 1957. Během doby si vybudovalo rozsáhlý repertoár; za největší úspěch se označuje provedení IV. kvartetu Bartókova v mezinárodní soutěži Radia Stockholm. Na Pražské jaro slovenský soubor přivezl Smyčcový kvartet č. 2 „Etudový“ Andreje Očenáše, skladbu z konce šedesátých let. Je sympatické, že dnes už pětadesátiletý autor, v převážně většině své tvorby navazující na tradice (žák A. Moyzese a V. Nováka) a čerpající hojně ze slovenského folklóru, se vydal ve svém II. kvartetu na nevyzkoušené cesty; hledá nové výrazivo, zkouší nové možnosti nástrojů, dává každé ze čtyř vět vyhraněný charakter a je přitom maximálně stručný. Vrchol skladby je ve třetí větě: její dynamická gradace v postupně zpomaleném tempu působí velmi účinně. Slovenskému kvartetu patří díky, že nás seznámilo s novými stránkami Očenášovy tvorby v dokonale podobě. V bohatě melodickém Klavírním kvintetu f moll Césara Franka jsme ocenili harmonickou souhru s Marjánem Lapským; mladý klavírista má zřejmě všechny předpoklady pro komorní hru. Na závěr večera zařadilo Slovenské kvarteto Dvoubřvův Americký kvartet. Jeho interpretaci bohužel nelze hodnotit bez značných rozpaků. Nemůžeme nekřivovat, že Slovenské kvarteto nephvozo raději ještě některou ze skladeb slovenské současnosti. (pf)